Quirino Puzo disputerte ved NSSF, UiO, 29. november for Ph.D.-graden med *Suicide in Immigrant Population: Insights from Norwegian Population Registers*. På bildet er Puzo (i midten) med sine veiledere Ping Qin og Lars Mehlum.

Disputas for Quirino Puzo

Av Marthe Sunde

Quirino Puzo disputerte for Ph.d.-graden 29. november med en avhandling om selvmord blant innvandrere i Norge: *Suicide in Immigrant Population: Insights from Norwegian Population Registers*.

Forskjeller i en heterogen og økende gruppe

Forskning har vist at personer med innvandrerbakgrunn ofte opplever psykisk stress, og at de har økt risiko for psykiske lidelser og suicidal adferd. I Norge har andelen av befolkningen med innvandrerbakgrunn hatt en sterk økning de siste tiårene, fra 1,5 % i 1970-årene til 16,8 % i 2017. Dette er en heterogen gruppe mennesker med bakgrunn fra flere hundre ulike land. Vi har fortsatt utilstrekkelig

forståelse av denne gruppens selvmordsrisiko og hvordan sosioøkonomiske faktorer spiller inn når en detaljert kategorisering av innvandrerbakgrunn tas i betraktning.

I Quirino Puzos avhandling kommer det frem at første- og andregenerasjonsinnvandrere har en relativt lavere risiko for selvmord, sammenliknet med etnisk norske (norskfødte individer med to norskfødte foreldre). Risikoen blant individer med blandet norsk- og innvandrerbakgrunn (norskfødte individer med en utenlandsfødt forelder og utenlandsfødte individer med minst en norskfødt forelder) var derimot signifikant høyere enn hos etnisk norske.

Den reduserte selvmordsrisikoen hos første-generasjonsinnvandrere kan henge sammen med en såkalt «healthy migrant»-effekt; det vil si at de som immigrerer representerer en gruppe i hjemlandet med grunnleggende bedre helse og større mulighet til å gjennomgå den ressurskrevende migrasjonen. En generell

økning i livskvalitet etter innvandring til Norge kan være en annen forklaring.

For individer med blandet landbakgrunn ble det funnet en økt selvmordsrisiko, sammenliknet med etnisk norske. Avhandlingen peker på konflikter mellom foreldre med ulik kulturell bakgrunn og vanskeligheter med integrering som mulige årsaker til disse ulikhetene.

Stor studiepopulasjon

Det overordnede målet med avhandlingen har vært å utvide vår forståelse av selvmord hos individer med innvandrerbakgrunn. Slik kan det skapes et bedre grunnlag for forebyggende tiltak mot selvmord i denne delen av den norske befolkningen.

Norske longitudinelle registre gir mulighet til å inkludere en stor studiepopulasjon. Dette er viktig ved studier av relativt sjeldne dødsårsaker som selvmord. Avhandlingen er basert på studier av totalt 23073 selvmordsdødsfall mellom 1969 og 2012. Funnene peker på flere forskjeller mellom ulike grupper med innvandrerbakgrunn.

Detaljer og forskjeller

I avhandlingen fokuserte man på flere sosioøkonomiske forhold som risikofaktorer. Å bo i hovedstadsområdet var assosiert med redusert selvmordsrisiko hos førstegenerasjonsinnvandrere. Lavt utdannelsesnivå, lav inntekt og å være ugift var risikofaktorer for selvmord uavhengig av om individene var etnisk norske eller hadde innvandrerbakgrunn.

Ved selvmord hos førstegenerasjonsinnvandrere som var yngre enn 35 år ved ankomst til Norge, skjedde dødsfallene ved selvmord hos innvandrere fra Øst-Europa, Asia og Afrika tidligere enn hos innvandrere fra Vest-Europa, og menn døde i selvmord etter færre år enn kvinner. I analysen av hva som bidrar til denne kjønnsforskjellen, er årsaker til immigrasjon en interessant faktor. Menn søker oftere jobbmuligheter, mens kvinner stort sett immigrerer for familiegjennforening. Kvinner kan oppleve større grad av sosial støtte når familien allerede er veletablert i landet hun immigrerer til.

Årstidsvariasjoner

I avhandlingen analyserte man også forekomsten av selvmord etter årstid. For den etnisk norske befolkningen ble det identifisert en topp i antall selvmord i mai måned. For førstegenerasjonsinnvandrere kunne to slike topper identifiseres; en i mai og en i november. Toppen i forekomst av selvmord blant innvandrere på høsten representerer et interessant

funn. I november starter ofte vinteren og mørketiden, det blir økende kulde, og mindre sollys. Folk oppholder seg mer innendørs, og personer med et begrenset sosialt nettverk kan oppleve sterkere grad av sosial isolasjon. Dette kan muligens bidra til å forklare den særegne toppen i forekomst av selvmord blant innvandrere i Norge.

Neste steg

Ved hjelp av data fra norske befolkningsregistre ga arbeidet en rikholdig innsikt i selvmordsrater, relativ risiko og sosioøkonomiske risikofaktorer hos individer med innvandrerbakgrunn.

Professor David Gunnell ved University of Bristol og Professor Jussi Jokinen med Umeå University var første- og andreopponent under Puzos disputas. De utfordret doktoranden til å undersøke flere variabler med relevans for avhandlingens tema, slik som å inkludere data på årsak til migrasjonen, psykisk helsehistorikk og tidligere selvmordsforsøk.

Bevisstgjøring som forebyggingsarbeid

Quirino Puzo ble utfordret til å gi en oppfordring til den norske helseministeren basert på doktorgradsavhandlingen og arbeidet med denne gjennom de siste tre årene. Han pekte på viktigheten av å være bevisst på forskjellene mellom de ulike gruppene. I sin avhandling peker han på at innvandrere i Norge har lavere sannsynlighet for å benytte seg av hjelpetjenester for psykiske helseproblemer. Frykten for stigma assosiert med å ha psykiske lidelser kan ha betydning. Elektroniske ressurser foreslås som en alternativ måte til å nå ut til individer med immigrasjonsbakgrunn og psykiske problemer, for å gjøre hjelpen mer tilgjengelig, samtidig som anonymitet beholdes.

Kunnskap om selvmord og selvmordsrisiko i en stadig økende del av befolkningen er grunnleggende i planleggingen av forebyggende tiltak. Puzos funn understreker viktigheten av å behandle innvandrere som en heterogen gruppe, ettersom selvmordsrisikoen og påvirkningen av sosioøkonomiske faktorer på selvmordsrisiko varierer ut ifra bakgrunn. Han understreker at arbeidet tyder på at det er behov for en styrking i selvmordsforebygging og psykiske helsetjenester for innvandrerpopulasjonen, særlig for individer med en blandet norsk og utenlandsk bakgrunn.

REFERANSE:

Puzo, Q. (2018). *Suicide in Immigrant Population: Insights from Norwegian Population Registers*.